

องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

นางสาววิยะดา ตันยะ

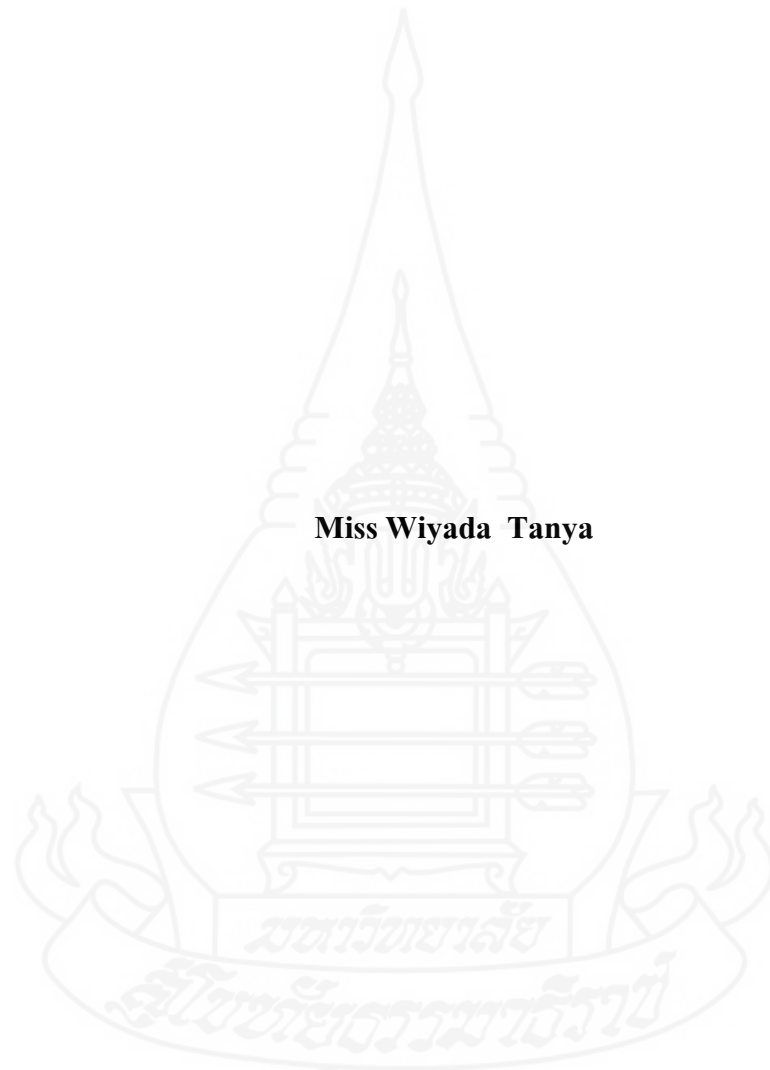

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2561

Learning Organization of Community Enterprise Ban Had Kai Toy

Miss Wiyada Tanya

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไคร้ค้อย
ชื่อและนามสกุล นางสาววิยะดา ตันยะ
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อีสัชยกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริราม)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา **คั่นคว้ออิสระ** องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย
ผู้ศึกษา นางสาววิยะดา ตันยะ รหัสนักศึกษา 2603000437 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กิงพร ทองใบ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย (2) เปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีประชากรทั้งหมด จำนวน 65 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 56 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นว่า วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน และวินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มากที่สุด (2) ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน สรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า กลุ่มควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และควรเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาความรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดความรู้ใหม่ ๆ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการร่วมกันพัฒนา กลุ่มอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

Independent Study title: Learning Organization of Community Enterprise Ban Had Kai Toy

Author: Miss Wiyada Tanya **ID:** 2603000437; **Degree:** Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Dr. Kingporn Thongbai, Associate Professor; **Academic years** 2018

Abstract

The objectives of this study were (1) to study the learning organization Community Enterprise Ban Had Kai Toy Career Promotion Group (2) to compare the learning organization characteristics of community enterprises to promote home care Community Enterprise Ban Had Kai Toy By classifying by personal factors and (3) to suggest guidelines for developing the organization to be a learning organization

This study Using a survey study method The population used in the study was members of the Community Enterprise Promotion Group, Ban Hat Kai Toy Village. With a total population of 65 people. Calculate sample By using the formula of Taro Yamane, a total of 56 samples using simple random sampling methods. The statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation One-way variance And testing the difference in the average value of data from 2 groups or more with the method of testing the difference between the average method of Sheffield.

The results of the research showed that the characteristics of being a learning organization of the members of the community group promoting career in Ban Had Kai Toy with the highest level of opinion. The group members have opinions that discipline 1. Knowledge of yourself And discipline. Third, shared vision Affecting the learning organization of the community group, promoting the career of Ban Had Kai Toy and the learning organization of the community group to promote the career of Ban Had Kai Toy. When classified by personal factors, it was found that there were 4 significant statistics at the level of 0.05, namely Gender, age, education level And work experience. In conclusion, members of the community enterprise promotion group of Ban Had Kai Toy To with different personal factors There is a different learning organization. Additional suggestions found that groups should encourage members within the group to participate in building the organization to be a learning organization and should increase channels for dissemination of information that helps to develop knowledge of members within the group thoroughly and regularly so that members within the group will have new knowledge that will be used as a guideline for joint development of the group Sustainable.

Keywords: Learning Organization, Community Enterprise Group, Promote the career of

Ban Had Kai Toy

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งพร ทองใบ อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำแนะนำ ติดตามความก้าวหน้าการศึกษาค้นคว้าอิสระ และปรับปรุงแก้ไขการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้จากการแนะนำ และนำมาปรับปรุง ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณประธานและคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อยทุกท่าน ที่ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และกำลังใจในการทำการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อยทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

อนึ่ง ตลอดเวลาของการวิจัย ผู้วิจัย ได้รับกำลังใจ จากบิดา มารดา และผู้อยู่เบื้องหลังทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุนให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ผู้มีอุปการคุณดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิยะดา ตันยะ
มีนาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	7
แนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้	14
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย	53
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
สรุปผลการศึกษา	56
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	69
แบบสอบถาม	70
ประวัติผู้ศึกษา	76

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ความแตกต่างระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับธุรกิจชุมชน.....	11
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	33
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	34
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	34
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน.....	35
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	35
ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน.....	36
ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน.....	37
ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม.....	39
ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม.....	40
ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ.....	41
ตารางที่ 4.11 สรุปจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาด ไก่อ้อย ตามแนวคิดและทฤษฎี การเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ Peter Senge (1990)	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อยจำแนกตามเพศ.....	44
ตารางที่ 4.13 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อยจำแนกตามอายุ.....	45
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ของ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย ที่มีอายุแตกต่างกัน.....	46
ตารางที่ 4.15 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	47
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ ของ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อยที่มี ระดับ การศึกษา แตกต่างกัน.....	48
ตารางที่ 4.17 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริม อาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	49
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อยที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน.....	50
ตารางที่ 4.19 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อย จำแนกตามรายได้.....	51
ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ ของ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อยที่มี รายได้ แตกต่างกัน.....	52
ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะแนวทางในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย.....	53

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมถึงการสื่อสารและเทคโนโลยีต่าง ๆ ทุกภาคส่วนกำลังตกอยู่ในยุคที่ต้องมีการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ต่างก็ต้องเตรียมความพร้อม เพื่อที่จะสามารถเข้าสู่การแข่งขันที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อว่าองค์กรใดมีความรู้หรือข้อมูลที่มาก ย่อมเป็นองค์กรที่ได้เปรียบ ด้วยเหตุนี้ “ ความรู้ ” จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการแข่งขันในสังคมโลกยุคปัจจุบัน ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องเสริมสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการปรับตัวเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะมีการสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้การจัดการความรู้ในองค์กร การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน มีการพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ ในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา บุคลากรในองค์กรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง โดยการมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต องค์กรจะมุ่งไปสู่ความสำเร็จ ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ด้วยระบบบริหารเชิงคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาองค์กรตามแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ว่าเป็นการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยการเน้นให้บุคลากรในองค์กร ได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และได้แสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้กับคนในองค์กร และจะส่งผลให้องค์กรเข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับสภาวะการแข่งขันในอนาคตได้

จะเห็นได้ว่าแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับ “ คน ” ด้วยการให้คุณค่ากับการพัฒนาความรู้ของปัจเจกบุคคล การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และมุ่งสร้างให้คนในองค์กรรู้จักนำความรู้ไปใช้ในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ในลักษณะที่เรียกว่า “ การคิดอย่างเป็นระบบ ” แต่ด้วยการทำงานจะต้องอยู่ภายใต้แนวทางการปฏิบัติและกฎระเบียบ

ขององค์กร สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในองค์กร จึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การใช้ความรู้ในการพัฒนาองค์กร บุคลากรภายในหน่วยงานควรจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้แบบครอบคลุมทั่วทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ภายในองค์กร และความรู้ภายนอกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านการเรียนรู้ ด้านสติปัญญา ด้านกระบวนการทำงาน และด้านแรงงาน ซึ่งการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ถือเป็นกุญแจสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารจัดการองค์กร โดยต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารงานให้เท่าทันกับกระแสของยุคโลกาภิวัตน์ ยุคของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ บุคลากรในหน่วยงานถือเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้กิจการก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ ดังนั้น หน่วยงานจำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีความรอบรู้กับสถานการณ์ในปัจจุบัน มีกระบวนการ แนวคิด ที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และสามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตัวย เป็นผู้ผลิต แปรรูป และจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตัวยเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนที่มีวิถีชีวิตคล้ายคลึงกัน และมีวัตถุประสงค์ที่จะเข้ามาดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ในการสร้างงาน สร้างรายได้ โดยการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาเข้าสู่กระบวนการผลิต แปรรูป และจำหน่าย เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตที่มีอยู่ในชุมชน แต่ด้วยวัตถุดิบที่มีจำนวนมากในพื้นที่ ทำให้กลุ่มประสบปัญหาในการบริหารจัดการกระบวนการผลิต การหาตลาดรองรับ และช่องทางการส่งสินค้าออกสู่ท้องตลาด คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มจึงต้องร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว จากกระบวนการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกของสมาชิกภายในกลุ่ม ทำให้ทราบถึงวิธีการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต โดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายรสชาติ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี จนสินค้ากลายเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นจำนวนมาก และยังสามารถยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้า OTOP 5 ดาว ได้อีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นการพัฒนาศักยภาพของคนในองค์กร ซึ่งถ้าองค์กรไหนมีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมีความรอบรู้เท่าทันเหตุการณ์ในทุก ๆ ด้าน ก็จะส่งผลให้องค์กรนั้น มีข้อได้เปรียบมากกว่าองค์กรอื่น ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรนั้น ประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตัวย เพื่อศึกษาลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ

บ้านหาดไก่อ้อย เพื่อที่จะนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

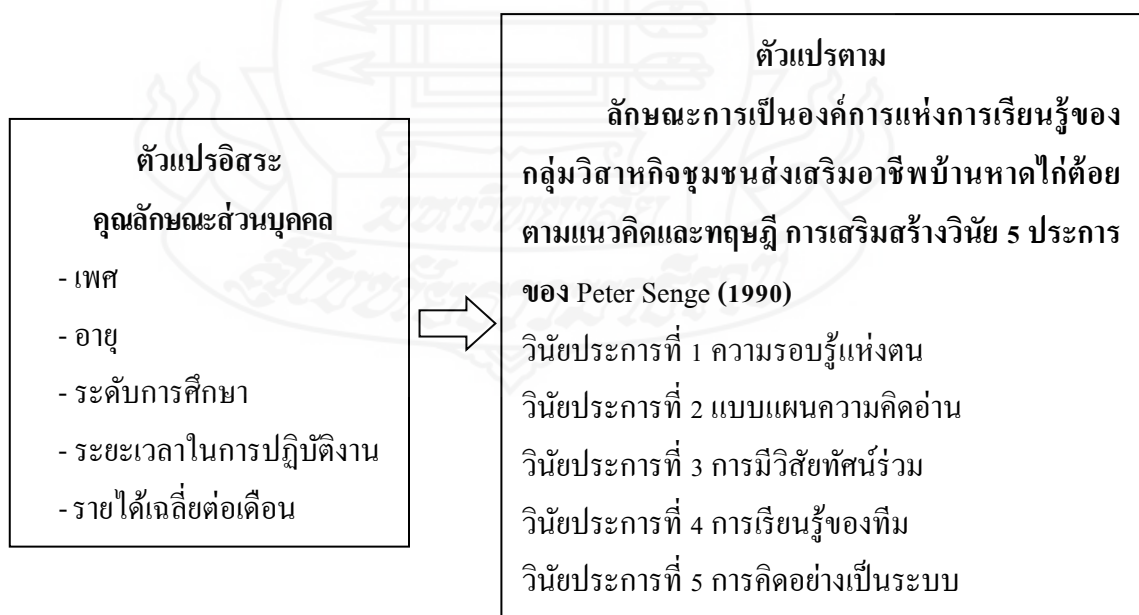
2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษา ศึกษาเฉพาะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎี การเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ Peter Senge (1990) ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อย มีระดับการเสริมสร้าง วินัย 5 ประการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ระดับการเสริมสร้าง วินัย 5 ประการ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อย มีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกััน

5. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาการเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ตามแนวคิดและทฤษฎี ของ Peter Senge (1990) ในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ บ้านหาดไคร้ต้อย โดยมุ่งศึกษาการเสริมสร้างวินัย 5 ประการ คือ

1. ความรอบรู้แห่งตน
2. แบบแผนความคิดอ่าน
3. วิสัยทัศน์ร่วม
4. การเรียนรู้ของทีม
5. การคิดอย่างเป็นระบบ

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ สมาชิกภายในกลุ่มแปรรูปเม็ดมะม่วงหิมพานต์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย จำนวน 65 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกภายในกลุ่มแปรรูปเม็ดมะม่วงหิมพานต์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย จำนวน 65 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamana) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 56 คน

5.2 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2561 เป็นเวลาดั้งสิ้น 2 เดือน

5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เลขที่ 83 หมู่ที่ 3 ตำบลหาดล้า อำเภอบ้านลาด จังหวัดอุดรธานี

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการจัดการเรียนรู้ให้กับบุคคลในองค์กร โดยมีการกระบวนการคิดและค้นหาแนวคิดใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาองค์กร มีการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันของบุคลากรภายในองค์กร ควบคู่กับการรับความรู้จากภายนอก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็งขององค์กร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในที่นี้ใช้ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Peter Senge (1990) ในการเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ดังนี้

1. ความรอบรู้แห่งตน หมายถึง ลักษณะการเรียนรู้ของบุคคล ที่มีความรอบรู้ในเรื่องที่มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น รู้จักใฝ่หาความรู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกฝนและมีการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และมีการนำความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น เพื่อนำความรู้มาพัฒนาองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. แบบแผนความคิดอ่าน หมายถึง ความคิดอ่านของบุคคล ซึ่งมีผลต่อความรู้อย่างมีความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความคิดเพื่อให้เกิดแบบแผนทางจิตสำนึก ทำให้เกิดการสะท้อนภาพที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีการจำแนก แยกแยะข้อมูลได้ถูกต้อง มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีแบบแผนในการคิดอย่างเป็นระบบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และยอมรับแนวคิดใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการพัฒนาองค์กร

3. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง การเสริมสร้างสำนึกของบุคคลในองค์กร ร่วมกันกำหนดหลักการและวิธีปฏิบัติ กำหนดเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร โดยบุคคลในองค์กรมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนา การแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาภายในองค์กร ร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน เพื่อความสำเร็จขององค์กรในอนาคต

4. การเรียนรู้ของทีมงาน หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ซึ่งกันและกันของบุคคลในองค์กร มีการพัฒนาความรู้ โดยการนำความรู้และประสบการณ์ที่มีของแต่ละบุคคลใน

องค์กร มีการทำงานด้วยกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

5. การคิดอย่างเป็นระบบ หมายถึง กระบวนการความคิดที่เป็นระบบ สามารถ เชื่อมโยงและเรียบเรียงกระบวนการ ขั้นตอน ในการพัฒนาองค์กรได้ เป็นการคิดอย่างมีเหตุผล ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาอย่างชาญฉลาด มองเห็นระบบการทำงานทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงานใน องค์กร สามารถเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังในระบบการทำงานได้เป็นอย่างดี เพื่อให้การ ทำงานเกิดความแม่นยำ ถูกต้อง และรวดเร็ว

6.2 วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบกิจการในชุมชน เพื่อจัดการทุนของชุมชน อย่างสร้างสรรค์ โดยชุมชนเป็นเจ้าของกิจการ และดำเนินงาน โดยคณะบุคคลที่มีวิถีชีวิตร่วมกัน รวมตัวกันประกอบกิจการ เพื่อการผลิตสินค้า, จำหน่ายสินค้า, การให้บริการ และอื่นๆ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนและเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

6.3 ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ หมายถึง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้าน หาดไคร้ ที่ทำการกลุ่มตั้งอยู่ที่ 83 หมู่ที่ 3 ตำบลหาดล้า อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อทำ การผลิตและแปรรูปเม็ดมะม่วงหิมพานต์ เพื่อจำหน่าย และสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนใน ชุมชนตำบลหาดล้า อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ทราบถึงลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้

7.2 ได้ทราบถึงระดับปัจจัยที่เกิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้

7.3 สามารถใช้ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางประกอบการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 - 1.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ
 - 1.2 ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน
 - 1.3 ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน
2. แนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายขององค์การแห่งการเรียนรู้
 - 2.2 แนวทางในการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้
 - 2.3 ความสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้
 - 2.4 องค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน เป็นกิจการที่มีการรวมกลุ่มกันของคนชุมชน ที่มีความคิดและการประกอบกิจการ ที่มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน ที่ถูกนำมาใช้ในการตอบสนองในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นฐานรากทางเศรษฐกิจ วิสาหกิจชุมชน เป็นธุรกิจที่ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนในเศรษฐกิจรากหญ้า ทำให้ชุมชนมีความมั่นคงในการผลิตและการบริโภค โดยมีการนำภูมิปัญญาและวัตถุดิบที่มีอยู่ภายในชุมชนมาเข้าสู่กระบวนการของชุมชน เพื่อให้คนชุมชนมีกำลังซื้อในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คนในชุมชนได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนผลิต ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินทุนภายในชุมชน ช่วยให้เศรษฐกิจมหภาคสามารถขับเคลื่อนไปได้ โดยฐานของผู้คนในชุมชน จึงเป็น

โอกาสในการพัฒนาชุมชน ให้ชุมชนได้เข้าใจ และสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง ค้นพบทุนของท้องถิ่น ได้มีโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากรและทุนที่มีอยู่ ก่อให้เกิดเป็นระบบเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็งขึ้น วิสาหกิจชุมชน จึงเป็นทิศทางใหม่ของการพัฒนาอย่างแท้จริงที่จะช่วยให้ชุมชน และประเทศชาติเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

1.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (ไชยพงศ์ ทะนันไชย, 2559) หมายถึง กิจการของชุมชน เกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน รวมตัวกันประกอบกิจการไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้ เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองของครอบครัว โดยยึดหลักในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ แบ่งทุกข์ แบ่งสุข ซึ่งกันและกัน โดยผ่านกระบวนการของชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (อานันท์ ตะนัยศรี, 2560) หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋ว เพื่อจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุน ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่น้องไว้ใจกัน) ให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน ยังประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก

วิสาหกิจชุมชน (อุทัย ปริญาสุทธีรัตน์, 2558) หมายถึง การประกอบการโดยชุมชน ที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยการผลิตนี้ให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้และอาชีพ ด้านสังคม คือ การยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัวและชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ แบ่งทุกข์แบ่งสุขซึ่งกันและกัน โดยผ่านการประกอบกระบวนการของชุมชน

กล่าวโดยสรุป วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) หมายถึง กิจการของชุมชน เกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายสินค้า รวมถึงการให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ร่วมกันดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกัน อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

1.2 วิสาหกิจชุมชน (ประเภทที่ป ชั้นค่า, 2559) จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

1. วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน คือ วิสาหกิจชุมชนที่เน้นการผลิต เพื่อพึ่งพาตนเองแบบพอเพียง โดยจะเป็นการผลิตเพื่อการกินการใช้ในครอบครัวหรือในท้องถิ่น ได้แก่ ข้าว อาหารสมุนไพร ปุ๋ย ของใช้ (หมายถึง แชมพู น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า สบู่) ซึ่งชาวบ้านทั่วไปจะสามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

2. วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า คือ วิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการผลิตสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีสูตรเด็ดเคล็ดลับ หรือมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีการผลิตได้มาตรฐาน สามารถนำไปจำหน่ายแข่งขันกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าในตลาดทั่วไปได้

1.3 ลักษณะของวิสาหกิจชุมชน

ลักษณะสำคัญของ “ วิสาหกิจชุมชน ” (อานันท์ ตะนัยศรี, 2560) มีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ ดังนี้

1. ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการและผู้ดำเนินการตามกระบวนการทั้งหมด
2. ผลผลิตจะได้มาจากกระบวนการในชุมชน โดยเน้นการใช้วัตถุดิบ เงินทุน ทรัพยากร และแรงงานของคนในชุมชน เป็นหลัก
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในชุมชน
4. ใช้ฐานภูมิปัญญาในท้องถิ่น ผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล
5. มีกระบวนการในการดำเนินการแบบบูรณาการ มีการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ภายในในกลุ่มอย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการในการเรียนรู้เป็นหัวใจหลัก ในการบริหารจัดการ
7. คนในชุมชนมีการพึ่งพาตนเองของครอบครัว และชุมชนเป็นเป้าหมาย

การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จำเป็นต้องตั้งอยู่บนหลักพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่

1. วิสาหกิจชุมชนเป็นกระบวนการการประกอบกิจการของชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้
2. การประกอบกิจการต้องมุ่งเน้นการใช้ภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของชุมชนเป็นหลัก
3. มุ่งเน้นการสร้างโอกาสและเพิ่มรายได้ทั้งในระดับครัวเรือน กลุ่มองค์กรเครือข่ายและชุมชน

หลักการของวิสาหกิจชุมชน (อานันท์ ตะนัยศรี, 2560) มีดังนี้

1. หลักการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนาทรัพยากรของชุมชน
2. หลักการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. หลักการส่งเสริมเครือข่ายขององค์กรและพัฒนาผู้นำ
4. หลักการบูรณาการเงินทุนและสินทรัพย์ของชุมชน
5. หลักการเรียนรู้และเชื่อมโยงการพัฒนาภายในชุมชน
6. หลักการบริหารจัดการและการตัดสินใจโดยชุมชน
7. หลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. หลักการหาผลประโยชน์ร่วมกัน
9. หลักการติดตาม ตรวจสอบให้โปร่งใสและยุติธรรม
10. หลักการต่อยอดและขยายผล
11. หลักการวิจัยและพัฒนา
12. หลักการพึ่งตนเอง

วิสาหกิจชุมชน (อานันท์ ตะนัยศรี, 2560) มีองค์ประกอบที่เกิดจากการเชื่อมโยงกลุ่มกิจกรรมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. การแปรรูปหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตของชุมชนเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง จากการผลิตทางการเกษตร เพื่อการพึ่งตนเองและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรขององค์กร ชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรและภูมิปัญญาชุมชน เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องคั้น เพื่อสุขภาพ ไวน์ผลไม้พื้นบ้าน การแปรรูปพืชผักผลไม้พื้นบ้านรูปแบบต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ยา สมุนไพร แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน พิพิธภัณฑ์ชุมชน เป็นต้น
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองการพึ่งตนเองขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อาหารและยาสมุนไพร เป็นต้น
4. การพัฒนาระบบตลาด การบริการและสวัสดิการชุมชน เช่น ร้านค้าชุมชน ลาน (ตลาด) ชุมชน ศูนย์สุขภาพพื้นบ้าน เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 ความแตกต่างระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับธุรกิจชุมชน (สมพงษ์ ดันติวศ์ไพศาล, 2558)

ธุรกิจชุมชน	วิสาหกิจชุมชน
1. ดำเนินการด้านการบริหารจัดการ โดยมีจุดมุ่งหมายสู่ตลาดและมุ่งหวังผลกำไร	1. ดำเนินการด้านการบริหารจัดการ โดยเน้นความร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อให้พึ่งตนเองได้
2. ธุรกิจชุมชน มีเป้าหมายเพื่อ "รวย"	2. วิสาหกิจชุมชน มีเป้าหมายเพื่อ "รอด"
3. ดำเนินกิจกรรมเฉพาะเรื่องที่ต้องการทำกิจกรรม เรื่องเดียวโดยเฉพาะ	3. ดำเนินกิจกรรมเป็นระบบที่มีความหลากหลายในกิจกรรมที่สามารถเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน สนับสนุนกันแบบบูรณาการ
4. ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนดไว้ คล้ายกับการปลูกพืชเดี่ยว	4. ดำเนินการแบบมีความคิดสร้างสรรค์ คล้ายกับการทำเกษตรผสมผสาน

จะเห็นได้ว่า วิสาหกิจชุมชน จะให้ความสำคัญในเรื่องของวิถีคิดและกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด โดยไม่ได้เน้นที่ "วิธีทำ" แต่เน้นที่ "วิถีคิด" ทำเพื่อพอกินพอใช้ก่อน แล้วค่อยพัฒนาไปสู่การจัดการเชิงธุรกิจ โดยเมื่อมีความพอเพียงและพึ่งตนเองได้แล้วก็สามารถผลิตให้เหลือเพื่อตลาดได้

1.4 ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

ภุริพัฒน์ แก้วศรี (2559) วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน โดยการนำเอาแนวทางเศรษฐกิจชุมชนหรือแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยคำว่า “วิสาหกิจชุมชน” สามารถใช้ คำว่า “ธุรกิจชุมชน” แทนได้ เนื่องจากว่าชุมชนไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ดังนั้น สถานประกอบการจึงต้องมีชุมชนเป็นเจ้าของหรือจัดได้ว่าภาคเอกชนเป็นของเช่นเดียวกัน คำว่า “ธุรกิจ ” หมายถึง การแสวงหากำไร แต่การที่สถานประกอบการในชุมชนเป็นเจ้าของนั้น เป็นแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาตนเองมากกว่าการแสวงหากำไร ดังนั้น จึงควรใช้คำว่า “วิสาหกิจชุมชน” ซึ่งหมายรวมถึง การที่ชุมชนร่วมกันผลิตสินค้าเอง โดยมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากนัก การทำกิน ทำใช้ ทดแทนการซื้อ เพื่อให้เป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและยังช่วยให้ระบบเศรษฐกิจในชุมชนเข้มแข็งขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระบบเศรษฐกิจใหม่ในชุมชน เพราะเชื่อว่าถ้าชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงเปรียบเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนเสาเข็มของตึกที่ทำให้ตึกมั่นคงแข็งแรงเศรษฐกิจของประเทศก็จะเข้มแข็งและอยู่ได้ โดยที่ผ่านมาระบบเศรษฐกิจในประเทศเปรียบเหมือนการสร้างตึกที่มีฐานแคบถ้าฐานไม่แข็งแรง ตึกก็พังลงมา ดังนั้น

“ วิสาหกิจชุมชน ” จึงมีความสำคัญในการสร้างฐานมั่นคงให้กับประเทศได้ โดยการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งและกระจายโอกาสในการประกอบอาชีพให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ และลดภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น

ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้สร้างนโยบาย เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ โดยเน้นด้านการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับคนในชุมชนและสถานประกอบการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม นโยบายของรัฐในการที่จะพลิกฟื้นสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจนี้ จึงก่อเกิดแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย ด้วยการนำแนวคิดดั้งเดิมของคนไทยมาผสมผสานกับแนวคิดที่เป็นระบบการบริหารจัดการแนวทางใหม่ เพื่อสร้างธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดด้านธุรกิจชุมชน แนวคิดเศรษฐกิจชุมชนและแนวคิดวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากแนวคิดดังกล่าว จึงเกิดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้แข็งแกร่ง เพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศได้มากขึ้น ภาครัฐจึงมีนโยบายการผลักดันจัดตั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กลงมา รวมทั้งแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของภาคอุตสาหกรรมด้วยการปรับโครงสร้างการบริหารงานของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม มีการเน้นการเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนพร้อมกับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และสนับสนุน การนำเครื่องจักรมาจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เพื่อใช้เป็นหลักทรัพย์ในการเพิ่มทุน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการเดิมและเพิ่มโอกาสและทางเลือกด้านแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการใหม่ เพื่อการสร้างรากฐานการผลิต การจ้างงาน การสร้างรายได้ และการส่งออกต่อไป

การดำเนินธุรกิจของชุมชน ได้กลายเป็นประเด็นสำคัญที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพราะเป็นรากฐานของเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้สูญเสียเงินเพื่อการสร้างโครงการต่าง ๆ ให้กับชุมชนเป็นจำนวนมาก ประเด็นสำคัญคือ ทำอย่างไรรัฐบาลจะไม่ต้องพบกับปัญหาการสูญเสียเงินทุนที่ได้นำมาผลักดันธุรกิจเหล่านี้ และทำอย่างไรผู้ประกอบการจึงจะสร้างขีดความสามารถของตน ให้สามารถพัฒนาสินค้าและบริการได้ แต่เนื่องจากผู้ประกอบการในชุมชนยังขาดความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองในด้านการดำเนินธุรกิจ เช่น ปัญหาด้านตลาดส่งออกภายนอกชุมชน ปัญหาด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิตสินค้า และปัญหาการรวมกลุ่มที่สามารถพัฒนาธุรกิจให้เติบโตได้ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการในชุมชนขาดการเรียนรู้ร่วมกันที่จะสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชน ดังนั้น จึงเป็นโจทย์ที่สำคัญว่าวิธีการใดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนได้ และนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จะสามารถพลิกฟื้นความยากจนของชุมชนต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใดและจะสามารถพัฒนาไปสู่วิสาหกิจชุมชนได้อย่างไร ซึ่งวิสาหกิจชุมชนนั้นจะต้องประกอบกิจการด้วยคนในชุมชนทั้งในด้านการผลิต

สินค้าการให้บริการและการเรียนรู้ การพึ่งตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชนด้วยการนำทุนที่มีอยู่ภายในชุมชนมาดำเนินการ โดยใช้รูปแบบการจัดการที่เหมาะสม โดยคนในชุมชนจะต้องสามารถทำให้ทรัพยากรของชุมชนเกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นและนำมาเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้ ซึ่งจะเห็นว่านโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผ่านมามีความสำเร็จนั้นคนในชุมชนได้รวมกลุ่ม เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ในครอบครัวเช่นกัน แต่การที่หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จะนำไปสู่วิสาหกิจชุมชนที่แข็งแกร่งได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาคนและพัฒนาระบบการจัดการที่เข้มแข็ง

สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแต่ละประเภท เพราะหากผู้นำกลุ่มสามารถสร้างกระบวนการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ ก็จะสามารถส่งเสริมกลุ่มให้เข้มแข็งต่อไป ปัจจุบันภาครัฐได้สร้างนโยบายเพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ โดยเน้นด้านการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับสถานประกอบการต่าง ๆ ตลอดจนผู้ที่ตกงาน อย่างไรก็ตามนโยบายของภาครัฐในการที่จะพลิกฟื้นสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจนี้ จึงก่อเกิดแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย ด้วยการนำแนวคิดดั้งเดิมของคนไทยผสมผสานกับแนวคิดที่เป็นระบบการบริหารจัดการแนวทางใหม่เพื่อสร้างธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดด้านธุรกิจชุมชนแนวคิดเศรษฐกิจชุมชนและแนวคิดวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากแนวคิดดังกล่าวจึงเกิดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้แข็งแกร่ง เพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศได้มากขึ้น ภาครัฐ จึงมีนโยบายการผลักดันจัดตั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กรวมทั้งแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของภาคอุตสาหกรรมด้วยการปรับโครงสร้างการบริหารงานของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม มีการเน้นการเพิ่มเงินทุนหมุนเวียน พร้อมกับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และสนับสนุนการนำเครื่องจักรมาจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ เพื่อใช้เป็นหลักทรัพย์ในการเพิ่มทุน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการเดิมและเพิ่ม โอกาสและทางเลือกด้านแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการใหม่ เพื่อการสร้างรากฐานการผลิต การจ้างงาน การสร้างรายได้ และการส่งออกต่อไป

2. แนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้

องค์การแห่งการเรียนรู้ (สกล บุญสิน, 2560) เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์การ โดยเน้นการพัฒนาการเรียนรู้สถานะของการเป็นผู้นำภายในองค์การ (Leadership) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ของคนในองค์การ (Team Learning) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอด แลกเปลี่ยน องค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน และพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ จะทำให้องค์การและบุคลากร มี กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล โดยมีการเชื่อมโยง รูปแบบของการทำงานเป็นทีม (Team working) สร้างกระบวนการในการเรียนรู้และสร้างความ เข้าใจเตรียมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้ทีมงานและมีการให้อำนาจในการตัดสินใจ (Empowerment) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการคิดริเริ่ม (Initiative) และการสร้าง นวัตกรรม (Innovation) ซึ่งจะก่อให้เกิดองค์การที่เข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับสถานะการแข่งขัน Learning Organization หรือ การทำให้องค์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

2.1 ความหมายขององค์การแห่งการเรียนรู้

องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นองค์การที่สามารถ เสริมสร้างองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะของคนในองค์การ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าใน การดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมขององค์การ

ปีเตอร์ เซ็งเก้ (1990) ศาสตราจารย์แห่ง Massachusetts Institute of Technology (MIT) ผู้เชี่ยวชาญด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ระดับโลก กล่าวว่า “ องค์การแห่งการเรียนรู้ คือ สถานที่ซึ่งทุกคนสามารถขยายศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างผลงานตามที่ ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นที่ซึ่งเกิดรูปแบบการคิดหลากหลาย ซึ่งแต่ละคนมีอิสระที่จะสร้างแรงบันดาลใจ และต่างเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ”

กมลรัตน์ วัชรินทร์ (2559:55) ให้ความหมาย องค์การแห่งการเรียนรู้ว่า เป็นองค์การ ที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันภายในระหว่างบุคลากร ควบคู่ไปกับ การรับความรู้จากภายนอก โดยมีเป้าประสงค์สำคัญ คือ การเอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวปฏิบัติที่ดี ที่สุด (Best Practices) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็ง (Core competence) ขององค์กร เพื่อให้องค์การทันต่อเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โลกที่ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ปวีณา เปี่ยมสวัสดิ์ (2558:5) ให้ความหมาย องค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า เป็น องค์กรที่มุ่งเน้นศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของคนในองค์กร ให้มีความคิดริเริ่มจากการ สร้างนวัตกรรมผลงานใหม่ ๆ ภายในองค์กร และขยายขอบเขตอย่างมีแบบแผนของทางความคิด ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันในระหว่างระดับบุคคลระดับกลุ่ม บุคคลระดับองค์กรและระหว่างองค์กร เพื่อนำไปสู่เป้าหมายทันต่อสภาวะการที่มีการ เปลี่ยนแปลงและทำให้องค์กรก้าวเดิน ไปสู่ความสำเร็จอย่างมั่นคงและยั่งยืน

เบญจพร พิงไชย (2558:7) ให้ความหมาย องค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า องค์กรแห่ง การเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่บุคลากรทุกคน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งระดับบุคคล กลุ่ม และทีมงาน ทัวทั้งองค์กรผู้บริหารในองค์กรสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรมีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนแบ่งปัน ความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและองค์กร

อนุกุล ปินวาสน์ (2558:210) กล่าวว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีลักษณะ สำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (1) มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักทางวิทยาศาสตร์ (2) มีการทดลองปฏิบัติในสิ่งใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อองค์กรเสมอ (3) มีการเรียนรู้จากบทเรียน ในอดีต มีการบันทึกข้อมูลเป็น Case Study เพื่อให้สมาชิกในองค์กรและศึกษาถึงความสำเร็จและ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคต มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ของสมาชิก (4) มีการเรียนรู้จากผู้อื่น โดยการใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกต (5) มีการถ่ายทอดความรู้ โดยการทำ Report, Demonstration, Training&Education, Job Rotation

ประณษา กิจสาสน (2557:67) ให้ความหมาย องค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า องค์กร แห่งการเรียนรู้ เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์กรให้เกิดการแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัว ให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

กล่าวโดยสรุป คือ องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรภายในองค์กร ให้เป็นผู้ที่รอบรู้ทุกด้าน มีแบบแผนความคิดอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างสรรค์ผลงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีความ รู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถปรับตัวให้ ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2.2 แนวทางในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กร มีแนวทางในการปฏิบัติตามแนวคิดของ ปีเตอร์ เซ็งเก้ (1990) โดยการใช้วินัย 5 ประการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทั้งองค์กร ดังนี้

1. ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) หมายถึง การเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร โดยบุคลากรมีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกฝนและมีการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง มีหลักการในการทำงาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานของตนเองขึ้นมาได้ และได้มีการนำความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในหน่วยงาน พัฒนาหน่วยงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. แบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) หมายถึง การที่บุคลากรในองค์กรมีการพัฒนาความคิด เพื่อให้เกิดแบบแผนทางจิตสำนึกต่อการสะท้อนภาพที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีการจำแนก แยกแยะข้อมูลได้ถูกต้อง มีการพัฒนาวิธีการ รูปแบบความคิด ความเชื่อ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีแบบแผนในการคิดอย่างเป็นระบบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และยอมรับแนวคิดใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการพัฒนาองค์กร โดยไม่ยึดติดกับความคิด ความเชื่อเก่า ๆ ที่อาจจะสมัย

3. วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) หมายถึง การที่บุคลากรในองค์กรร่วมกันสร้างภาพอนาคตของหน่วยงานและของตนเอง ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับฟังซึ่งกันและกัน โดยบุคลากรในองค์กรมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนา การแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาภายในองค์กร กล้าเผชิญกับความขัดแย้ง เพื่อประสานพลังการเรียนรู้คิดสร้างสรรค์ ร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

4. การเรียนรู้ของทีม (Team Learning) หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของบุคลากรภายในองค์กร มีการพัฒนาความรู้ เรียนรู้ร่วมกันด้วยการพูดคุย สนทนา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน รับผิดชอบต่อความสามารถของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ และมีการนำความรู้และประสบการณ์ที่มีของแต่ละบุคคลในองค์กร ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างต่อเนื่อง

5. การคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic Thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดที่ครอบคลุมรอบด้าน เข้าใจการเปลี่ยนแปลง เห็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงของระบบย่อยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีการเรียนรู้จากประสบการณ์จากบุคคลอื่น แล้วบูรณาการพัฒนาเป็นความรู้ใหม่ วิเคราะห์การใหม่ มีกระบวนการความคิดที่เป็นระบบ สามารถเรียบเรียงขั้นตอนกระบวนการ ในการพัฒนาองค์กรได้

2.3 ลักษณะสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้

องค์การที่เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (เปี่ยมพงศ์ นุ้ยบ้านด่าน, 2558) จะมีลักษณะสำคัญ 8 ประการ ดังนี้คือ

1. การตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดเวลา
2. การบูรณาการการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงานอย่างมีกลยุทธ์
3. การยกย่องให้รางวัลในความสำเร็จ และมองความล้มเหลวเป็นการเรียนรู้
4. การมีระบบการสื่อสารที่ดี ทำให้เข้าถึงความรู้ สะดวก คล่องตัวและยืดหยุ่น
5. การจัดการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง
6. การปรารถนาในคุณภาพและการปรับปรุงแก้ไข
7. การบริหาร โดยใช้หลักประชาธิปไตย
8. การส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์

2.4 อุปสรรคต่อการเรียนรู้ขององค์การ

1. สมาชิกในองค์กรรู้แต่หน้าที่ของตนเองแต่ไม่รู้เป้าหมายขององค์กร
(I'm my position)
2. สมาชิกรู้ว่าปัญหาขององค์กรอยู่ที่ใด แต่ไม่รู้ว่าตัวเองมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร
(The enemy is out there)
3. ทำตามแบบที่เคยทำ เห็นแต่ภาพลวงตา ไม่ได้แก้ปัญหที่สาเหตุที่แท้จริง (The Illustration of taking change)
4. ยึดติดอยู่กับเหตุการณ์มากเกินไป (A fixation on events)
5. ความเข้าใจผิดว่าการเรียนรู้มาจากประสบการณ์เท่านั้นแต่ไม่เข้าใจในความแตกต่างของอดีตกับปัจจุบัน (The delusion of learning from experience)
6. มีผู้บริหารที่ดีแต่ไม่ได้สืบทอดความรู้ให้ผู้บริหารรุ่นต่อไป (The myth of management team)
7. ขาดสติไม่รู้ตัวกับความเปลี่ยนแปลงที่ค่อยเป็นค่อยไป (The boiled frog syndrome)

2.5 องค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ (เฉลิมพล ประเสริฐสังข์, 2558)

การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

2.5.1 การเรียนรู้ (Learning) หรือพลวัตการเรียนรู้ (Learning Dynamics)

ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

2.5.1.1 ระดับการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ระดับบุคคล การเรียนรู้ระดับกลุ่ม และการเรียนรู้ระดับองค์การ

2.5.1.2 ประเภทของการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้จากการปรับตัว การเรียนรู้จากการคาดการณ์ การเรียนรู้เพื่อเรียนรู้ และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

2.5.1.3 ทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) บุคคลรอบรู้ (Personal Mastery)
- 2) แบบแผนทางความคิด (Mental Model)
- 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)
- 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning)
- 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking)
- 6) การสนทนาแบบมีแบบแผน (Dialogue)

2.5.2 องค์การ (Organization) หรือการปรับเปลี่ยนองค์การ (Organization Transformation) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.5.2.1 วิสัยทัศน์องค์การ

2.5.2.2 วัฒนธรรมองค์การ

2.5.2.3 กลยุทธ์องค์การ

2.5.2.4 โครงสร้างองค์การ

2.5.3 สมาชิกในองค์การ (People) หรือการเสริมความรู้แก่บุคคล (People Empowerment) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

2.5.3.1 บุคลากร

2.5.3.2 ผู้บริหาร / ผู้นำ

2.5.3.3 ผู้รับบริการ / ลูกค้า

2.5.3.4 คู่ค้า

2.5.3.5 พันธมิตร / หุ้นส่วน

2.5.3.6 ชุมชน

2.5.4 ความรู้ (Knowledge) หรือการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
มีองค์ประกอบ ดังนี้

- 2.5.4.1 การแสวงหาความรู้
- 2.5.4.2 การสร้างความรู้
- 2.5.4.3 การจัดเก็บความรู้
- 2.5.4.4 การถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์

2.5.5 เทคโนโลยี (Technology) หรือการนำเทคโนโลยีไปใช้ (Technology Application) ประกอบด้วย

- 2.5.5.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.5.5.2 เทคโนโลยีพื้นฐานของการเรียนรู้
- 2.5.5.3 ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน

3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย หมายถึง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ผู้ผลิต แปรรูป และจำหน่ายเม็ดมะม่วงหิมพานต์ ที่ทำการกลุ่มตั้งอยู่ที่ 83 หมู่ที่ 3 ตำบลหาดล้า อำเภอบ้านลาด จังหวัด เพชรบูรณ์ และสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนตำบลหาดล้า อำเภอบ้านลาด จังหวัดอุตรดิตถ์

3.1 ประวัติความเป็นมา

มะม่วงหิมพานต์ (ละอองเรณู สายแสงทอง, 2557) เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่ง ซึ่งมีถิ่นกำเนิดในประเทศบราซิล พระยารัชฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี ได้นำเข้ามาปลูกในประเทศไทย ครั้งแรกในแถบภาคใต้ เมื่อปี พ.ศ. 2444 โดยทดลองปลูกครั้งแรกที่จังหวัดตรัง ต่อมาประชากรเริ่มนิยมปลูกมากขึ้นในจังหวัดตราดและจังหวัดอุตรดิตถ์ มะม่วงหิมพานต์เป็นพืชที่นิยมปลูก เพื่อนำเม็ดและยอดใบอ่อนมารับประทาน ส่วนเปลือกนิยมใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น นำไปทำปุ๋ยหมัก และน้ำมันเบรกรถยนต์ เป็นต้น

จังหวัดอุตรดิตถ์ (จุฑามาศ มิตรวงษา, 2560) ถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประชากรมีรายได้ต่ำเป็นจำนวนมาก และอำเภอบ้านลาดเป็นอำเภอหนึ่งที่มีรายได้ต่ำ อำเภอบ้านลาด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุตรดิตถ์ พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอบ้านลาด อยู่ในความดูแลของนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน เขตอุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีพื้นที่ที่เป็นของประชาชนน้อยมาก อำเภอบ้านลาด ได้ชื่อว่าเป็นชุมชนต้นน้ำผู้เสียสละ

โดยประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในอำเภอท่าปลา เป็นผู้อพยพที่ได้รับผลกระทบมาจากพื้นที่ก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ อำเภอท่าปลา มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขาและภูเขา มีเนินสลับกัน คล้ายลูกกระพรวน มีอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์อยู่ตอนกลาง เป็นพื้นที่แหล่งน้ำ ประมาณ 285 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ในอำเภอท่าปลา มีลักษณะเป็นภูเขาหินลูกรัง ใช้ทำการเกษตรและปลูกพืชไม่ค่อยได้ผล นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน จึงได้เข้ามาแนะนำและส่งเสริมให้ประชากรในพื้นที่ปลูกต้นมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์มากถึง 40,000 ไร่ โดยพื้นที่ที่นิยมปลูกต้นมะม่วงหิมพานต์มากที่สุดได้แก่ ตำบลหาดล้า ในขณะที่ประชากรในพื้นที่ได้ระดมปลูกต้นมะม่วงหิมพานต์กัน ทั้งที่ไม่รู้วิธีการที่จะนำไปบริโภค เมื่อมะม่วงหิมพานต์เริ่มให้ผลผลิต ได้มี 2 สามิ-ภรรยา ชื่อว่า ตาบุญ กับ ยายบุญ ปิสา เป็นประชาชนบ้านหาดไก่อ้อย ได้พากันทดลองแกะเปลือกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ จนสามารถนำเมล็ดสีขาวข้างในออกมารับประทานได้ และได้นำไปจำหน่ายให้กับเจ้าหน้าที่ในนิคมลำน้ำน่าน และประชาชนในพื้นที่ได้ลองรับประทาน จึงได้รู้ว่าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ของอำเภอท่าปลามีรสชาติที่อร่อย หวาน มัน จากนั้นประชาชนในพื้นที่ตำบลหาดล้า อำเภอท่าปลา ได้มองเห็นโอกาสทางธุรกิจ ที่จะสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับคนในชุมชน ประชาชนในอำเภอท่าปลา จึงรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ในการร่วมกันผลิตและแปรรูปเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ เพื่อจำหน่าย และสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ที่ทำการกลุ่มตั้งอยู่ที่ 83 หมู่ที่ 3 ตำบลหาดล้า อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเริ่มดำเนินการรวมกลุ่มกันครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2547 และได้ทำการจดทะเบียนวิสาหกิจที่สำนักงานเกษตรอำเภอท่าปลา ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2548 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีสมาชิกร่วมดำเนินงานภายในกลุ่มครั้งแรก จำนวน 16 คน และปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 65 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินการกลุ่ม จำนวน 9 คน และสมาชิกสามัญ จำนวน 56 คน กิจกรรมที่กลุ่มจัดให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แก่ การผลิตและแปรรูปเมล็ดมะม่วงหิมพานต์เพื่อจำหน่าย นอกจากนี้กลุ่มยังมีกิจกรรมจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม การดำเนินงานภายในกลุ่มเริ่มจากการจัดซื้อเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยมีขั้นตอนในกระบวนการผลิต ได้แก่ การจัดซื้อเมล็ดดิบ การต้ม การกะเทาะ การอบ การบรรจุภัณฑ์ และการจำหน่าย นอกจากนี้ยังมีการเพาะกล้ามะม่วงหิมพานต์เพื่อจำหน่าย มีการนำวัสดุที่เหลือจากการแปรรูปมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ เปลือกใน นำมาใช้ในการทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ในสวนของสมาชิก ลดการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ ส่วนเปลือกนอก นำไปทำน้ำมันเบรกรถยนต์ ซึ่งเป็นการลดขยะในชุมชน สินค้าภายในกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีทั้งเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ดิบ และเมล็ดมะม่วงหิมพานต์แปรรูปที่หลากหลายรสชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคเป็นอย่างดี ในแต่ละปีกลุ่มวิสาหกิจ

ชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีกำลังการผลิตเม็ดมะม่วงหิมพานต์มากกว่า 180 ตัน/ปี คิดเป็นมูลค่าการจ้างงานในชุมชน ประมาณ 11,000,000 บาท/ปี ปัจจุบันกลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต General GMP และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ออย. อีกทั้งสินค้ายังได้รับการคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP 5 ดาว และกลุ่มมีการวางจำหน่ายสินค้าบริเวณด้านหน้าที่ทำการกลุ่ม และมีแหล่งวางจำหน่ายทั้งภายในจังหวัดอุดรดิษฐ์และต่างจังหวัด โดยมีหน่วยงานประสานให้เข้าไปจำหน่ายสินค้า และปัจจุบันได้วางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มในห้างสรรพสินค้าชั้นนำหลายแห่ง อีกทั้งกลุ่มยังได้รับรางวัลการันตีผลิตภัณฑ์ และรางวัลด้านการดำเนินงานของกลุ่มอีกมากมาย สำหรับรายได้จากการดำเนินงานภายในกลุ่มในแต่ละปี คณะกรรมการกลุ่มได้ทำการปันผลรายได้ให้กับสมาชิกเป็นประจำทุกปี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิษฐ์ มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน จนเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พร้อมกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจในอนาคตต่อไป

3.2 การบริหารจัดการภายในกลุ่ม

คณะกรรมการดำเนินงานภายในกลุ่ม มีทั้งหมด 9 คน ดังนี้

1. นางวันทนา	ผ่านคำ	ประธาน
2. นางกองเหรียญ	หลวงเรือง	รองประธาน
3. นางสมพร	โลมา	เลขานุการ
4. นางสุนันทา	ทะยะ	เหรัญญิก
5. นางวนิดา	เข้มจ้อย	ประชาสัมพันธ์
6. นางฟองแก้ว	อินทร์จันทร์	ปฏิคม
7. นางชุมพร	กันสาร	กรรมการ
8. นางกชกร	ขวัญวงศ์ทิม	กรรมการ
9. นางฝน	นันทม	ตรวจสอบ

3.2.1 การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่มมี ดังนี้

ประธาน	- มีหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบ และบริหารงานภายในกลุ่มทุกด้าน
รองประธาน	- มีหน้าที่ดำเนินการแทนประธาน กรณีประธานมอบหมาย
เลขานุการ	- มีหน้าที่จดบันทึกรายงานการประชุมและดำเนินการตามที่ประธานมอบหมาย

- เหรียญกษาปณ์ - มีหน้าที่จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของกลุ่ม และดูแล
ในด้านการเงินของกลุ่ม
- ประชาสัมพันธ์ - มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ด้านการตลาด ติดต่อกับสื่อสารกับ
ลูกค้า นำสินค้าเข้าไปจำหน่ายตามร้านค้าและตามงาน
เทศกาลภายในและนอกจังหวัด
- ฝ่ายตรวจสอบ - มีหน้าที่ติดตามและตรวจสอบเรื่องการเงินและทรัพย์สิน
อื่น ๆ ภายในกลุ่ม

3.2.2 การแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกระบวนการผลิตเมล็ดมะม่วงหิมพานต์

- 1) แผนกรับซื้อและจัดหาวัตถุดิบ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิก
ช่วยกันดำเนินการรับซื้อและจัดหาวัตถุดิบภายในชุมชน
- 2) แผนกคัมนเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ จำนวน 1 คน (อัตราค่าจ้างกิโลกรัมละ
1 บาท / ที่กะเทาะแล้ว)
- 3) แผนกกะเทาะเปลือก จำนวน 21 คน (อัตราค่าจ้างกิโลกรัมละ 22 บาท)
- 4) แผนกลอกเยื่อเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ (อัตราค่าจ้างกิโลกรัมละ 10 บาท)
- 5) แผนกคัดแยกเกรดเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ จำนวน 3 คน (อัตราค่าจ้าง
วันละ 130 บาท)
- 6) แผนกอบเมล็ดเพื่อส่งลอกเยื่อ (อัตราค่าจ้างตันละ 300 บาท)
- 7) แผนกซ่อมบำรุง และดูแลรักษาช่วยเหลืองานทุกอย่าง จำนวน 1 คน
(อัตราค่าจ้าง 6,000 บาท / เดือน)

3.2.3 บทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม

สมาชิกภายในกลุ่มจะมีส่วนร่วมในการจัดหาทุน ระดมหุ้น และจัดหา
วัตถุดิบ โดยสมาชิกจะนำเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ของสมาชิกเองมาจำหน่ายให้แก่กลุ่ม โดยจะได้ราคา
ที่แพงกว่าที่กลุ่มออกไปรับซื้อจากบุคคลทั่วไป และสมาชิกกลุ่มจะต้องช่วยกันทำกิจกรรมในกลุ่ม
โดยการกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ การลอกเยื่อเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ และการมีส่วนร่วมใน
กระบวนการผลิตทุกขั้นตอน จนกระทั่งบรรจุหีบห่อเพื่อเตรียมจำหน่ายให้แก่ลูกค้า และกลุ่มจะมี
การจัดประชุมสมาชิกกลุ่มทุก ๆ 6 เดือน หรือตามที่ประธานกำหนด และสมาชิกกลุ่มจะได้รับ
ผลประโยชน์จากการปันผลในเดือนมีนาคมของทุกปี และมีการปันผลจากเงินฝากออมทรัพย์ทุก ๆ
สิ้นปี (ธันวาคม) และกลุ่มได้เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกที่มีความสนใจที่จะสร้างงาน สร้างรายได้
เข้ามาร่วมลงทุนและดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม โดยกลุ่มจะทำการเปิดรับสมัครสมาชิกใหม่
ทุกวันที่ 20 มีนาคม ของทุกปี

3.2.4 ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่ม

จากเดิมการเริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีสมาชิกทั้งหมด 16 คน แต่ในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 65 คน และที่สำคัญที่มาของวัตถุดิบส่วนใหญ่ได้มาจากการที่สมาชิกภายในกลุ่มนำวัตถุดิบมาจำหน่าย โดยสมาชิกจะได้ราคาแพงกว่าราคาที่รับซื้อทั่วไป และอีกส่วนหนึ่งได้มาจากการนำเงินออมของสมาชิกภายในกลุ่มมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนของสมาชิกกลุ่ม มนการจัดซื้อเมล็ดมะม่วงหิมพานต์จากหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อเป็นการกักตุนวัตถุดิบ เก็บไว้ให้สมาชิกทำการกะเทาะตลอดปี เพื่อที่กลุ่มจะได้ไม่ต้องไปกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นมาเป็นทุน และที่สำคัญไม่ต้องเสียดอกเบี้ยให้กับแหล่งเงินทุนอื่น และยังสามารถนำดอกผลที่ได้มาปันผลให้กับสมาชิกกลุ่มเอง ปัจจุบันกลุ่มได้มีการขยายโรงเรือนให้ใหญ่ขึ้น และมีวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานที่สะอาดและทันสมัยปลอดภัยต่อผู้บริโภคอีกด้วย

3.2.5 การบริหารงานด้านการตลาด

ในการบริหารจัดการด้านการตลาด ประธานกลุ่มและற்றுญิกจะเป็นผู้รับผิดชอบด้านการตลาดติดต่อลูกค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าในร้านค้าและห้างสรรพสินค้า อาทิ เช่น โรงแรมสี่หาราช, ห้างสรรพสินค้าฟรายเดย์, ร้านขายของชำในตลาดเทศบาลอุดรดิตถ์ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด เช่น กรุงเทพฯ นครสวรรค์ ลำปาง เชียงใหม่ พิษณุโลก เป็นต้น

3.2.6 รายได้ของสมาชิกในกลุ่ม

- 1) สมาชิกที่ทำการกะเทาะเปลือก รายได้ต่อเดือน 4,500 – 8,000 บาท
- 2) สมาชิกที่ทำการลอกเยื่อ รายได้ต่อเดือน 1,500 – 3,500 บาท

3.2.7 การปันผล

กลุ่มจะมีการจ่ายเงินปันผลหุ้นให้กับสมาชิกในเดือนมีนาคมของทุกปี ๆ ละ 1 ครั้ง โดยแยกส่วนเป็นดังนี้

- 1) การปันผลให้ค่าหุ้นของสมาชิก 40 %
- 2) สมทบทุนไว้หมุนเวียน ในกลุ่ม 30 %
- 3) สวัสดิการกลุ่ม – บริหารจัดการ 30 %

3.2.8 การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม

กลุ่มมีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกภายในกลุ่มอีกด้วย เช่น การเยี่ยมชม ทัศนียอนโรงพยาบาล, การให้การช่วยเหลือ กรณีครอบครัวสมาชิกกลุ่มเสียชีวิต เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ของสมาชิกกลุ่ม ที่เสียชีวิต ทางกลุ่มจะจัดหรือไปเคารพศพ เป็นเจ้าภาพในงาน สวด อภิธรรมศพ และช่วยเหลือในงานเท่าที่ทางกลุ่มจะช่วยให้ กลุ่มจะทำการบริจาคเงินช่วยเหลือ สาธารณประโยชน์ เช่น บริจาคเงินรางวัลงานประกวดกระทงในหมู่บ้านและอื่น ๆ

3.2.9 กิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์

กลุ่มได้มีการชักชวนสมาชิกภายในกลุ่มกลุ่ม ร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านในวันสำคัญ และให้ความร่วมมือกับชุมชนในทุก ๆ ด้าน สมาชิกกลุ่มได้จัดซื้อเทียนจำนำพรรษาไปถวายวัดและมีการร่วมกันจัดกันเทศน์ในวันออกพรรษาและงานประเพณีต่าง ๆ

3.2.10 ผลสำเร็จของกลุ่ม

1) สมาชิกกลุ่มมีงานทำตลอดปี และมีรายได้เสริมให้กับครอบครัว และช่วยให้ผู้ว่างงานมีงานทำอีกทั้งยังทำให้ผู้สูงอายุและเด็ก ๆ มีงานทำประจำที่บ้านและเด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทำงานเป็นทีมมีความเสียสละ รักใคร่ สามัคคี ผูกพันเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน

3) กรรมการกลุ่มมีความเข้มแข็ง เสียสละแบ่งงานกันอย่างชัดเจน

4) นำเงินทุนหมุนเวียน 30 % ของกลุ่มทำบรรจุภัณฑ์ในนามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไเก้ต้อย ขนาด 500 กรัม 1,000 กรัมและขนาดโต 10 กิโลกรัมให้มีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม สะอาด มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าให้กับตัวผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

5) ทางกลุ่มได้ขยายโรงเรียนที่มันและกง ถาวรด้วยเงินของกลุ่มเองโดยไม่ต้องไปพึ่งเงินงบประมาณของทางราชการ

6) กลุ่มมีความเข้มแข็งจนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมดที่มีอยู่ในกลุ่มด้วยเงินของกลุ่มเอง

7) กลุ่มเป็นแหล่งศึกษาดูงานของอำเภอท่าปลาเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับนักเรียนนักศึกษาและหน่วยงานราชการต่างๆที่เข้ามาศึกษาดูงานทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดที่เข้ามาเรียนรู้กับทางกลุ่ม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 347 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

มีค่าอำนาจอยู่ระหว่าง .32 - .78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก, บรรยากาศองค์กร อยู่ในระดับมาก, การบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง (2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก (3) ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทั้ง 3 ตัวแปรกับองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับจุด .01

ศรณรินทร์ สนติโกโร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2) เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (3) เพื่อศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย (1) ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน (2) หัวหน้าฝ่ายงานบุคคล จำนวน 1 คน (3) ครูผู้สอน จำนวน 2 คน โดยใช้โรงเรียนละ 4 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์และการถดถอยพหุคูณแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การมีแบบแผนความคิด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การรอบรู้แห่งตน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การคิดเชิงระบบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ

ปวีณา เปี่ยมสวัสดิ์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของพนักงาน บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ

พนักงาน บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน 100 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การตรวจสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่า One Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD ผลการวิจัยพบว่า บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านของแต่ละด้านพบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน

รวมพร ทองรัมย์ โอนเส, ทินภัทร ประภาสพงษ์ และณัฐ สุวรรณอำพา (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 97 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย ข้อคำถามทั่วไป ข้อคำถามปลายปิด โดยมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า สภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากด้านแนวทางพระราชบัญญัติวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมาก เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดแล้วพบว่า สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจพร พิงไชย (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบัน (2) เปรียบเทียบระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของสถาบันอุดมศึกษา (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย 107 สถาบัน เก็บข้อมูลจากบุคลากรระดับผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสำนัก อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 479 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ถ้อยพหุคูณแบบขั้นต้น ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทัศนะของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านบุคคล ด้านการจัดการความรู้ และด้านการจัดการเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก

อนุกุล ปิลวาสน์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานประกอบการท่องเที่ยวและบริการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาองค์การในรูปแบบของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่แพร่หลายมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานที่ทำงานกับสถานประกอบการท่องเที่ยวและบริการที่มีรายชื่ออยู่ในสมาคมประกอบการท่องเที่ยวไทย ระหว่างประเทศทั้งหมด จำนวน 208 ราย เลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 145 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคิดเห็นต่อการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ทางด้านการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ และการถ่ายทอดความรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านแล้ว พบว่า ทุกข้อในแต่ละด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ประณยา กิจสาสน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้กับการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินของธุรกิจประกันวินาศภัยและ (4) เพื่อนำเสนอรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารบริษัทประกันวินาศภัย จาก 54 บริษัท ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับที่ผ่านการหาความเที่ยงตรง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค เท่ากับ 0.982 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน สถิติอ้างอิงจะใช้สถิติอ้างอิงแบบไม่มีพารามิเตอร์ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรม AMOS ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยองค์การ ปัจจัยการจัดการความรู้ ปัจจัยการเรียนรู้ และปัจจัยเทคโนโลยี โดยรวมผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย

กษมาพร พวงประยงค์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาองค์ความรู้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม (3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 68 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 1,104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ถอยพหุคูณแบบขั้นต้น ผลการวิจัยพบว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้วิสาหกิจชุมชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อาชีพหลัก และตำแหน่งที่แตกต่างกันมีแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้วิสาหกิจชุมชนไม่แตกต่างกัน ขณะที่อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษา เรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อมุ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยผู้วิจัยได้แบ่งลำดับการดำเนินการวิจัยในบทนี้ออกเป็น 4 ส่วน

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ คือ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จำนวน 65 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamana) ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 56 คน สามารถแสดงการคำนวณได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (= 0.05)

จากสูตรข้างต้น จำนวนประชากร 65 คน มีความคลาดเคลื่อน 0.05 จะได้ขนาดของตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ขนาดของตัวอย่าง} &= \frac{65}{1 + 65(0.05)^2} \\
 &= \frac{65}{1.1625} \\
 &= 56 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ในการศึกษาครั้งนี้
- 2.3 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม
- 2.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ
- 2.5 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบและให้

ข้อเสนอแนะ

2.6 แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

เห็นด้วยมากที่สุด	มีระดับคะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	มีระดับคะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีระดับคะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีระดับคะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีระดับคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแจกจ่ายให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ขอความอนุเคราะห์ผ่านประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยในการเก็บข้อมูลในการศึกษา

3.2 ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างเดือน ธันวาคม 2561 - มกราคม 2562 ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

3.3 นำข้อมูลที่ได้รับไปดำเนินการตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาบันทึกลงในแบบรหัส ในโปรแกรม SPSS ก่อน แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการดำเนินการแจกแบบสอบถามให้สมาชิกกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จำนวนทั้งสิ้น 56 ราย โดยรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือน ธันวาคม 2561 - มกราคม 2562 ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา คู่มือ เอกสารทางราชการ วิทยานิพนธ์ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ รวมทั้งค้นคว้าข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) มีระดับการวัด ดังนี้

4.1.1 เพศ	ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)
4.1.2 อายุ	ระดับการวัดตัวแปรแบบเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
4.1.3 ระดับการศึกษา	ระดับการวัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)

4.1.4 ประสิทธิภาพทำงาน ระดับการวัดตัวแปรแบบนามเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

4.1.5 รายได้ต่อเดือน ระดับการวัดตัวแปรแบบเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่ององค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จากวินัย 5 ประการ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัย โดยมีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็นการวัดช่วงคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.21 – 5.00
ระดับมาก	3.41 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.40
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จากวินัย 5 ประการ โดยใช้วิธีการประมวลผลเชิงอนุมาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway ANOVA)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ผู้ศึกษาได้ทำการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 56 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่า มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงได้ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 56 คน จะแสดงจำนวน ร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแสดงได้ ดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	12	21.40
หญิง	44	78.60
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	3	5.40
30 - 40 ปี	19	33.90
41 - 50 ปี	19	33.90
51 ปี ขึ้นไป	15	26.80
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ซึ่งเท่ากับช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 เช่นกัน มีผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 และมีผู้ตอบแบบสอบถาม อายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	44	78.60
ปริญญาตรี	9	16.10
สูงกว่าปริญญาตรี	3	5.40
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 16.10 และจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 5.40

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 3 ปี	5	8.90
4 – 6 ปี	28	50.00
7 – 9 ปี	7	12.50
10 ปี ขึ้นไป	16	28.60
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 4 – 6 ปี มากที่สุด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 ประสบการณ์ในการทำงาน 7 – 9 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และจำนวนน้อยที่สุด คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 3 ปี มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	38	67.90
10,001 – 20,000 บาท	4	7.10
20,001 – 30,000 บาท	4	7.10
30,001 บาท ขึ้นไป	10	17.90
รวม	56	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 และจำนวนน้อยที่สุด คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 ซึ่งเท่ากับมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 เช่นกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามแนวคิดและทฤษฎี การเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ Peter Senge (1990) โดยสามารถแบ่งวินัย 5 ประการ ได้ดังนี้ (1) ความรอบรู้แห่งตน (2) แบบแผนความคิดอ่าน (3) วิสัยทัศน์ร่วม (4) การเรียนรู้ของทีม (5) การคิดอย่างเป็นระบบ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้ (แสดงได้ดังตารางที่ 4.6 ถึง 4.19)

ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มีต่อ วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	กลุ่มของท่าน จัดให้มีประชุม อบรมให้กับสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้มีความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.27	0.67	มากที่สุด
2	กลุ่มของท่านจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.32	0.72	มากที่สุด
3	กลุ่มของท่านจัดให้มีการปรับเปลี่ยนองค์กร โดยจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.38	0.65	มากที่สุด
4	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการแสวงหาโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการเรียนรู้อยู่เสมอ	4.39	0.56	มากที่สุด
5	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุม ฝึกอบรม หรือการสัมมนาต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.59	0.56	มากที่สุด
รวม		4.39	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) สมาชิกในกลุ่มของท่าน มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุม ฝึกอบรม หรือ การสัมมนาต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56
- 2) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการแสวงหาโอกาส ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการเรียนรู้อยู่เสมอ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56
- 3) กลุ่มของท่านจัดให้มีการปรับเปลี่ยนองค์กร โดยจัด เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65
- 4) กลุ่มของท่านจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72
- 5) กลุ่มของท่าน จัดให้มีประชุม อบรมให้กับสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้มีความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มีต่อ วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีอุดมการณ์อย่างมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร	4.32	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของกลุ่มได้	4.39	0.65	มากที่สุด
3	สมาชิกในกลุ่มของท่าน ได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์ผลงานหรือโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.38	0.56	มากที่สุด
4	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวบรวมแนวคิดอย่างเป็นระบบและทำงานที่ยุ่ยากซับซ้อนได้	4.27	0.59	มากที่สุด
5	สมาชิกในกลุ่มของท่าน มีการนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมาวิเคราะห์และหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม	4.43	0.60	มากที่สุด
รวม		4.36	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย ที่มีต่อลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.29 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมาวิเคราะห์และหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60
- 2) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของกลุ่มได้ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65
- 3) สมาชิกในกลุ่มของท่านได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์ผลงานหรือโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

4) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีอุดมการณ์อย่างมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

5) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวบรวมแนวคิดอย่างเป็นระบบและทำงานที่ยุ่ยากซับซ้อนได้ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	กลุ่มของท่านเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.38	0.52	มากที่สุด
2	กลุ่มของท่าน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข	4.45	0.54	มากที่สุด
3	สมาชิกในกลุ่มของท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร	4.34	0.51	มากที่สุด
4	กลุ่มของท่านสร้างความตระหนักให้บุคลากรเชื่อว่าความสำเร็จขององค์กร คือความสำเร็จของทุกคนร่วมกัน	4.27	0.62	มากที่สุด
5	กลุ่มของท่านส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.52	0.50	มากที่สุด
	รวม	4.39	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.31 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) กลุ่มของท่านส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50
- 2) กลุ่มของท่าน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54
- 3) กลุ่มของท่านเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52
- 4) สมาชิกในกลุ่มของท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51
- 5) กลุ่มของท่านสร้างความตระหนักให้บุคลากรเชื่อว่าความสำเร็จขององค์กรคือความสำเร็จ ของทุกคนร่วมกัน ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62

ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	สมาชิกในหน่วยงานของท่านจัดให้มีการทำงานเป็นทีม เพื่อถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน	4.43	0.63	มากที่สุด
2	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวมพลังกันแก้ปัญหา และขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน	4.29	0.68	มากที่สุด
3	สมาชิกในกลุ่มของท่านจัดให้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/ทีม เพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	4.45	0.54	มากที่สุด
4	กลุ่มของท่านจัดให้มีการพบปะและแลกเปลี่ยนความรู้การทำงานอย่างเป็นระบบ	4.29	0.68	มากที่สุด
5	สมาชิกในกลุ่มของท่านเคยได้รับการอบรมและเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม	4.34	0.55	มากที่สุด
รวม		4.36	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) สมาชิกในกลุ่มของท่านจัดให้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/ทีม เพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

2) สมาชิกในหน่วยงานของท่านจัดให้มีการทำงานเป็นทีม เพื่อถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

3) สมาชิกในกลุ่มของท่านเคยได้รับการอบรมและเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

4) กลุ่มของท่านจัดให้มีการพบปะและแลกเปลี่ยนความรู้การทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

5) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวมพลังกันแก้ปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถนำความรู้ในภารกิจหลักของกลุ่มมาใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	4.45	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2	สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามสาเหตุของปัญหา	4.45	0.63	มากที่สุด
3	กลุ่มของท่านส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งความคิดและการปฏิบัติ	4.38	0.68	มากที่สุด
4	กลุ่มของท่านมีการวางระบบการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างมีวิจารณญาณ	4.27	0.56	มากที่สุด
5	กลุ่มของท่านจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์	4.36	0.62	มากที่สุด
รวม		4.35	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย ที่มีต่อลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.37 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็น มากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถนำความรู้ในภารกิจหลักของกลุ่มมาใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

2) กลุ่มของท่านส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งความคิดและการปฏิบัติ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

3) กลุ่มของท่านจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62

4) สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถแก้ปัญหาคำถามได้ตรงตามสาเหตุของปัญหา ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

5) กลุ่มของท่านมีการวางระบบการตัดสินใจปัญหาโดยอาศัยข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจัดได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

ตารางที่ 4.11 สรุปจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ตามแนวคิดและทฤษฎี การเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ Peter Senge (1990) สามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน	4.39	0.34	มากที่สุด
วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน	4.36	0.29	มากที่สุด
วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม	4.39	0.31	มากที่สุด
วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม	4.36	0.34	มากที่สุด
วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ	4.35	0.37	มากที่สุด
รวม	4.37	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.21 โดยมีความคิดเห็นว่า วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และวินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 ลำดับรองลงมาคือ วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 และวินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และด้านที่สมาชิกภายในกลุ่มคิดว่ามีผลต่อการเป็น

องค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไเก้ด้อย น้อยที่สุดคือ วินัย
ประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37

ตารางที่ 4.12 ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไเก้ด้อยจำแนกตามเพศ

ลักษณะการเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
1. ความรอบรู้แห่งตน	ชาย	12	4.43	0.29	0.503	54	0.617
	หญิง	44	4.38	0.35			
2. แบบแผนความคิดอ่าน	ชาย	12	4.30	0.23	-0.768	54	0.446
	หญิง	44	4.37	0.30			
3. วิสัยทัศน์ร่วม	ชาย	12	4.47	0.25	0.972	54	0.335
	หญิง	44	4.37	0.33			
4. การเรียนรู้ของทีม	ชาย	12	4.37	0.21	0.148	33.056	0.884
	หญิง	44	4.35	0.38			
5. การคิดอย่างเป็นระบบ	ชาย	12	4.38	0.38	0.310	54	0.758
	หญิง	44	4.35	0.37			
รวม	ชาย	12	4.39	0.12	0.386	54	0.701
	หญิง	44	4.36	0.23			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ค่าสถิติ t เท่ากับ 0.386 และค่า Sig. เท่ากับ 0.701 ซึ่งมากกว่า
กว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไเก้ด้อย
ที่มีเพศ แตกต่างกัน มีลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ราย
ด้านก็ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.13 ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไคร้ต้อยจำแนกตามอายุ

แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. ความรอบรู้แห่งตน					
ระหว่างกลุ่ม	2.994	3	0.998	15.449	0.000
ภายในกลุ่ม	3.359	52	0.065		
รวม	6.354	55			
2. แบบแผนความคิดอ่าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.646	3	0.215	2.820	0.048*
ภายในกลุ่ม	3.971	52	0.076		
รวม	4.617	55			
3. วิสัยทัศน์ร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	1.476	3	0.496	6.664	0.001*
ภายในกลุ่ม	3.838	52	0.074		
รวม	5.314	55			
4. การเรียนรู้ของทีม					
ระหว่างกลุ่ม	2.719	3	0.906	12.344	0.000*
ภายในกลุ่ม	3.818	52	0.073		
รวม	6.537	55			
5. การคิดอย่างเป็นระบบ					
ระหว่างกลุ่ม	3.516	3	1.172	14.925	0.000*
ภายในกลุ่ม	4.083	52	0.079		
รวม	7.599	55			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.780	3	0.593	51.633	0.000*
ภายในกลุ่ม	0.598	52	0.011		
รวม	2.378	55			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 51.633 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี อายุ แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc Test (Scheffe) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ตามตาราง ที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี อายุ แตกต่างกัน

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	30-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	3.65	4.37	4.48	4.37
ต่ำกว่า 30 ปี	3.65	-	0.71*	0.83*	0.72*
30-40 ปี	4.37		-	0.11*	0.01
41-50 ปี	4.48			-	-0.11*
51 ปี ขึ้นไป	4.37				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 เมื่อทดสอบความแตกต่างลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี เชฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี ($\bar{X} = 3.65$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าสมาชิกที่มีอายุ 30 – 40 ปี ($\bar{X} = 4.37$), 41 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.48$), และ 51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.37$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สมาชิกที่มีอายุ 30 – 40 ปี ($\bar{X} = 4.37$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าสมาชิกที่มีอายุ 41– 50 ปี ($\bar{X} = 4.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สมาชิกที่มีอายุ 41– 50 ปี ($\bar{X} = 4.48$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.37$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ช่วงอายุ อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.15 ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไก่อ้อยจําแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. ความรอบรู้แห่งตน					
ระหว่างกลุ่ม	0.800	2	0.400	3.815	0.028*
ภายในกลุ่ม	5.554	53	0.105		
รวม	6.354	55			
2. แบบแผนความคิดอ่าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.576	2	0.288	3.780	0.029*
ภายในกลุ่ม	4.041	53	0.076		
รวม	4.617	55			
3. วิสัยทัศน์ร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	0.914	2	0.457	5.506	0.007*
ภายในกลุ่ม	4.399	53	0.083		
รวม	5.314	55			
4. การเรียนรู้ของทีม					
ระหว่างกลุ่ม	1.205	2	0.603	5.989	0.005*
ภายในกลุ่ม	5.332	53	0.101		
รวม	6.537	55			
5. การคิดอย่างเป็นระบบ					
ระหว่างกลุ่ม	0.267	2	0.134	0.966	0.387
ภายในกลุ่ม	7.332	53	0.138		
รวม	7.599	55			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.689	2	0.345	10.818	0.000*
ภายในกลุ่ม	1.688	53	0.032		
รวม	2.378	55			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 10.818 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี การศึกษา แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แต่ด้านการเรียนรู้ของทีม ไม่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc Test (Scheffe) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ตามตาราง ที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี ระดับการศึกษาแตกต่างกัน

อายุ		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	\bar{X}	4.31	4.55	4.66
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	4.31	-	0.24*	0.35*
ปริญญาตรี	4.55		-	0.12
สูงกว่าปริญญาตรี	4.67			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี เชฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.31$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.55$) และระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.67$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงระดับการศึกษา อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.17 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไคร้ต้อย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. ความรอบรู้แห่งตน					
ระหว่างกลุ่ม	1.472	3	0.491	5.228	0.003*
ภายในกลุ่ม	4.881	52	0.094		
รวม	6.354	55			
2. แบบแผนความคิดอ่าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.552	3	0.184	2.354	0.083
ภายในกลุ่ม	4.065	52	0.078		
รวม	4.617	55			
3. วิสัยทัศน์ร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	1.158	3	0.386	4.832	0.005*
ภายในกลุ่ม	4.155	52	0.080		
รวม	5.314	55			
4. การเรียนรู้ของทีม					
ระหว่างกลุ่ม	1.478	3	0.493	5.063	0.004*
ภายในกลุ่ม	5.059	52	0.097		
รวม	6.537	55			
5. การคิดอย่างเป็นระบบ					
ระหว่างกลุ่ม	1.948	3	0.649	5.974	0.001*
ภายในกลุ่ม	5.651	52	0.109		
รวม	7.599	55			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.097	3	0.366	14.837	0.000
ภายในกลุ่ม	1.281	52	0.025		
รวม	2.378	55			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 14.837 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่ากว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรู้แห่งตน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แต่ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ไม่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc Test (Scheffe) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ตามตาราง ที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน

ประสบการณ์ ในการทำงาน		1-3 ปี	4-6 ปี	7-9 ปี	10 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	3.93	4.41	4.36	4.44
1-3 ปี	3.93	-	0.48*	0.43*	0.51*
4-6 ปี	4.41		-	0.053	0.02
7-9 ปี	4.36			-	0.08
10 ปี ขึ้นไป	4.44				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 เมื่อทดสอบความแตกต่างลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานเป็นรายคู่ โดยวิธี เซฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.93$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าสมาชิกที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 4-6 ปี ($\bar{X} = 4.41$), 7-9 ปี ($\bar{X} = 4.36$) และ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.44$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงประสบการณ์ในการทำงานอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.19 ลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพ
บ้านหาดไคร้ต้อย จำแนกตามรายได้

แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. ความรอบรู้แห่งตน					
ระหว่างกลุ่ม	0.798	3	0.266	2.489	0.071
ภายในกลุ่ม	5.556	52	0.107		
รวม	6.354	55			
2. แบบแผนความคิดอ่าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.469	3	0.156	1.960	0.131
ภายในกลุ่ม	4.148	52	0.080		
รวม	4.617	55			
3. วิสัยทัศน์ร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	0.889	3	0.296	3.483	0.022*
ภายในกลุ่ม	4.425	52	0.085		
รวม	5.314	55			
4. การเรียนรู้ของทีม					
ระหว่างกลุ่ม	1.079	3	0.360	3.427	0.024*
ภายในกลุ่ม	5.458	52	0.105		
รวม	6.537	55			
5. การคิดอย่างเป็นระบบ					
ระหว่างกลุ่ม	0.701	3	0.234	1.760	0.166
ภายในกลุ่ม	6.899	52	0.133		
รวม	7.599	55			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.550	3	0.183	5.221	0.003*
ภายในกลุ่ม	1.827	52	0.035		
รวม	2.378	55			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 5.221 และค่า Sig. เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่ากว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มีรายได้แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน ก็พบความแตกต่างด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ ด้านการเรียนรู้ของทีม แต่ความรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน และการคิดอย่างเป็นระบบ ไม่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc Test (Scheffe) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ตามตาราง ที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มีรายได้แตกต่างกัน

ประเภทการดำเนินการ		ต่ำกว่า	10,001-20,000	20,001-30,000	30,000 บาท
ทำงาน		10,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
	\bar{X}	4.32	4.36	4.35	4.58
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.32	-	0.04	0.03	0.26*
10,001-20,000 บาท	4.36		-	-0.01	0.22
20,001-30,000 บาท	4.35			-	0.23
30,000 บาทขึ้นไป	4.58				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 เมื่อทดสอบความแตกต่างลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่ โดยวิธี เชฟเฟ่ พบว่า สมาชิกที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 4.32$) มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าสมาชิกที่มีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 4.58$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงประเภทการดำเนินการทำงาน อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ผลการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้ (แสดง ได้ดังตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะแนวทางในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	พื้นที่ดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มคับแคบเกินไป	2	16.67
2	สมาชิกกลุ่มไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มโดยพร้อมเพรียงกันได้	4	33.33
3	ควรมีกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเปลี่ยนความรู้กันอย่างสม่ำเสมอ	3	25.00
4	เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม	1	8.33
5	เพิ่มแรงจูงใจให้สมาชิกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม	2	16.67
		12	100.00

จากตารางที่ 4.21 สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ได้มีผู้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ (1) พื้นที่ดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มคับแคบเกินไป มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 (2) สมาชิกกลุ่มไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มโดยพร้อมเพรียงกันได้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 (3) ควรมีกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเปลี่ยนความรู้กันอย่างสม่ำเสมอ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 (4) เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33

(5) เพิ่มแรงจูงใจให้สมาชิกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67

จะเห็นได้ว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ และในข้อที่สมาชิกภายในกลุ่มให้ความสำคัญมากที่สุด คือ สมาชิกกลุ่มไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มโดยพร้อมเพรียงกันได้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 เนื่องจากสมาชิกกลุ่มได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ในต่างพื้นที่กัน ต่างเวลากัน จึงทำให้มีเวลาในการรวมกลุ่มและมีการพบปะกัน น้อยมาก ฉะนั้น คณะกรรมการกลุ่มควรมีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมภายในกลุ่มให้มากขึ้น รองลงมา คือ ควรมีกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเปลี่ยนความรู้กันอย่างสม่ำเสมอ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 จะเห็นได้ว่าสมาชิกภายในกลุ่มมีความสนใจที่จะได้รับการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ พื้นที่ดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มคับแคบเกินไป และเพิ่มแรงจูงใจให้สมาชิกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และข้อที่สมาชิกกลุ่มแสดงข้อเสนอแนะน้อยที่สุดคือ เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย” ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย
- 2) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกลุ่มประชากร
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จำนวน 65 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamana) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 56 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เลขที่ 83 หมู่ที่ 3 ตำบลหาดล้า อำเภอบ้านลาด จังหวัดอุดรธานี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

(1) ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ต่อเดือน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

(2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จากแนวคิดแนวคิดและทฤษฎี ของ Peter Senge (1990) ในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ จากวินัย 5 ประการ โดยลักษณะของ

แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด และใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

(3) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน 56 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน และมีความสมบูรณ์ ทั้งหมด จำนวน 56 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผล ด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งวิธีการทางสถิติที่ใช้ คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่มีต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย จากวินัยทั้ง 5 ประการ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของข้อมูลตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างในเชิงสถิติจะทำการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยวิธี Least Significant Difference : LSD

1. สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร จำนวน 56 คน เพื่อศึกษาลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ได้ผลดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

จากการศึกษาพบว่า ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่าเป็นวินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และวินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 ลำดับรองลงมาคือ วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 และวินัยประชากรที่ 4 การเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และด้านที่สมาชิกภายในกลุ่มคิดว่ามีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย น้อยที่สุดคือ วินัยประชากรที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกที่มี อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน จะมีลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประชากรที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 พิจารณาคูณลักษณะเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุม ฝึกอบรม หรือการสัมมนาต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (2) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการแสวงหาโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเรียนรู้อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (3) กลุ่มของท่านจัดให้มีการปรับเปลี่ยนองค์การ โดยจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (4) กลุ่มของท่านจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (5) กลุ่มของท่าน จัดให้มีประชุม อบรมให้กับสมาชิกกลุ่มเพื่อให้ความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประชากรที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 พิจารณาคูณลักษณะเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมา

วิเคราะห์และหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (2) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของกลุ่มได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (3) สมาชิกในกลุ่มของท่าน ได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์ผลงานหรือโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (4) สมาชิกในกลุ่มของท่านมีอุดมการณ์อย่างมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (5) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวบรวมแนวคิดอย่างเป็นระบบและทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 พิจารณาคูณลักษณะเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) กลุ่มของท่านส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (2) กลุ่มของท่าน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (3) กลุ่มของท่านเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติ งานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (4) สมาชิกในกลุ่มของท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (5) กลุ่มของท่านสร้างความตระหนักให้บุคลากรเชื่อว่าความสำเร็จขององค์กร คือความสำเร็จของทุกคนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อ วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ใน

ระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 พิจารณาคุณลักษณะเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) สมาชิกในกลุ่มของท่านจัดให้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/ทีม เพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (2) สมาชิกในหน่วยงานของท่านจัดให้มีการทำงานเป็นทีม เพื่อถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (3) สมาชิกในกลุ่มของท่านเคยได้รับการอบรม และเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (4) สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวมพลังกันแก้ปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน และกลุ่มของท่านจัดให้มีการพบปะและแลกเปลี่ยนความรู้การทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ที่มีต่อวินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 พิจารณาคุณลักษณะเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถนำความรู้ในภารกิจหลักของกลุ่มมาใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (2) กลุ่มของท่านส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งความคิดและการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (3) กลุ่มของท่านจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (4) สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามสาเหตุของปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (5) กลุ่มของท่านมีการวางระบบการตัดสินใจปัญหาโดยอาศัยข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

เมื่อมองในภาพรวมในลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยแล้ว จะเห็นได้ว่า มีวินัยที่มีความสำคัญ 2 ลำดับแรก คือ วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน และวินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม เป็นลำดับที่ 1 ส่วนวินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดและวินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม เป็นลำดับที่ 2 และลำดับสุดท้าย คือ วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ยังให้ข้อเสนอแนะสำหรับการเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ และในข้อที่สมาชิกภายในกลุ่มให้ความสำคัญมากที่สุด คือ สมาชิกกลุ่มไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มโดยพร้อมเพรียงกันได้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 เนื่องมาจากสมาชิกกลุ่มได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ในต่างพื้นที่กัน ต่างเวลากัน จึงทำให้มีเวลาในการรวมกลุ่มและมีการพบปะกัน น้อยมากระนั้น คณะกรรมการกลุ่มควรมีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมภายในกลุ่มให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรมีกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเปลี่ยนความรู้กันอย่างสม่ำเสมอ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 จะเห็นได้ว่าสมาชิกภายในกลุ่มมีความสนใจที่จะได้รับการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ พื้นที่ดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มคับแคบเกินไป และเพิ่มแรงจูงใจให้สมาชิกอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และข้อที่สมาชิกกลุ่มแสดงข้อเสนอแนะน้อยที่สุดคือ เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33

1.2 การเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ค่าสถิติ t เท่ากับ 0.386 และค่า Sig. เท่ากับ 0.701 ซึ่งมากกว่ากว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.12 และค่าเฉลี่ยระหว่างเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 แสดงว่าสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี เพศ แตกต่างกัน มีลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านไม่พบความแตกต่าง

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามอายุ พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 51.633 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่ากว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อยที่มี อายุ แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และเมื่อทำการเปรียบเทียบ รายคู่ Post Hoc test (Scheffe) โดยวิธี เซฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มีลักษณะการเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 30 – 40 ปี 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สมาชิกที่มีอายุ 30 - 40 ปี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สมาชิกที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ช่วงอายุ อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 10.818 และ ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อยที่มี การศึกษา แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรู้แห่งตน ด้านแบบ แผนความคิดอ่าน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แต่ด้านการเรียนรู้ของทีม ไม่แตกต่างกันและเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc test (Scheffe) โดยวิธี เซฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มีการศึกษา ต่ำกว่า ปริญญาตรี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจาก สมาชิกที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงระดับการศึกษา อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย โดยจำแนกตามระดับประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ 14.837 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อยที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ลักษณะ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความ รอบรู้แห่งตน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แต่ด้าน แบบแผนความคิดอ่าน ไม่แตกต่างกันและเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc test (Scheffe) โดยวิธี เซฟเฟ พบว่า สมาชิกที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน 1-3 ปีมีลักษณะการเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10 ปีขึ้นไป อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงประสบการณ์ในการทำงานอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน ค่าสถิติ F เท่ากับ 5.221 และค่า Sig. เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่ากว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยที่มี รายได้แตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่างด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ ด้านการเรียนรู้ของทีม แต่ความรอบรู้แห่งตน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน และการคิดอย่างเป็นระบบ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ Post Hoc test (Scheffe) โดยวิธี เชฟเฟ่ พบว่า สมาชิกที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีรายได้ 30,000 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ช่วงประสบการณ์ในการทำงานอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สภาวะแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินกิจการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทำให้สมาชิกภายในกลุ่มมีความรู้เท่าทันในการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาศักยภาพของสมาชิกภายในกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสมาชิกภายในกลุ่มได้รับการการประชุม อบรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้อันอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถดำเนินงานภายในกลุ่มได้อย่างมีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ที่กลุ่มกำหนด และประชาชนกลุ่มได้มีการเข้ารับการอบรมประชุมและนำความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรมในแต่ละครั้ง มาเผยแพร่และพัฒนาความรู้ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มทำให้สมาชิกภายในกลุ่มได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานภายในกลุ่ม อีกทั้งยังทำให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงาน หรือโครงการใหม่ ๆ ภายในกลุ่ม สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อยมีลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้มีความรอบรู้แห่งตน มีแบบแผนความคิดอ่าน มีวิสัยทัศน์ร่วม มีการเรียนรู้เป็นทีม และมีการคิดอย่างเป็นระบบ ดังนั้น สมาชิกกลุ่มส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย อำเภอท่าปลา จังหวัด

อุตรดิตถ์ จึงมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลาด จันทร์สมบัติ (2557) ทำวิจัยเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มชนมจิม สมนุไพรสู่เศรษฐกิจพอเพียง บ้านเหล่าราษฎร์พัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลวิจัยพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด บุญมาศ สิทธิพันธุ์ (2559) ทำวิจัยเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผลวิจัยพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุกุล ปิลวาสน์ (2558) ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสร้าง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานประกอบการท่องเที่ยวและบริการ ผลวิจัยพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เปี่ยมสวัสดิ์ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ผลวิจัยพบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านของ บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การทดสอบสมมติฐาน จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน สมาชิกที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ดังนี้ อายุ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เปี่ยมสวัสดิ์ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ผลวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเป็นองค์กรแห่ง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สมาชิกที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 30 – 40 ปี 41 – 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สมาชิกที่มีอายุ 30 – 40 ปี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 41– 50 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสมาชิกที่มีอายุ 41– 50 ปี มีลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 ช่วงอายุอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภาคย์ เชาวนะสิริยธรรม (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยชุมชน เมืองแห่งกรุงเทพมหานคร และยังพบว่า ประสบการณ์ทำงาน ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริรัตน์ ฤกษ์งาม (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า บุคลากรสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์รายด้านก็พบความแตกต่าง ด้านความรู้แห่งตน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษารั้งนี้

จากผลการศึกษา เรื่อง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย ได้ทราบถึงลักษณะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างองค์การให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภายในกลุ่ม

3.1.2 ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อย ควรเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาความรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดความรู้ใหม่ ๆ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการร่วมกันพัฒนากลุ่มให้ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า สมาชิกที่มีอายุมากจะมีระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย ฉะนั้น กลุ่มควรเพิ่มช่องทางเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ให้กับสมาชิกที่มีอายุน้อยให้มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ด้อยอำเภอท่าปลาจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 56 คนเท่านั้น และเพื่อให้ผล

วิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ จึงควรทำการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

3.2.1 ศึกษาตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เช่น ค่านิยม การทำงานเป็นทีม แรงจูงใจ บรรยากาศในการทำงาน เป็นต้น เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3.2.2 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น หากมีการใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลลักษณะอื่นเข้าร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนาระหว่างกลุ่ม จะช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.2.3 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตั๋ย การศึกษาที่เกี่ยวข้องในอนาคตควรศึกษาในภาพรวมทั้งจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละพื้นที่หรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กัญญามน อินหว่าง. (2558). การจัดการวิสาหกิจชุมชน. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์:
<https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=kanyamon&month=01-2015&group>
- จุฑามาศ มิตร้วงษา. (2558). เม็ดมะม่วงหิมพานต์. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์: http://cashewnutpla.blogspot.com/2015/04/blog-post_81.html
- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2557). องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มชนมจีนสมุนไพรสู่เศรษฐกิจพอเพียง บ้านเหล่าราษฎร์พัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลประชาพัฒนา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดมหาสารคาม. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทฉบับที่ 11 ไม่ได้ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม
- เบญจพร พิงไชย. (2558). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. 3(2), ปทุมธานี
- บุษยามาส สิทธิพันธุ์. (2559). ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. (รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาโทฉบับที่ 11 ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, จันทบุรี
- ประณยา กิจสาสน. (2557). รูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 11(2), 15-27.
- ปวีณา เปี่ยมสวัสดิ์. (2558). สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน). วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 2(2), 55-65.
- เปี่ยมพงศ์ นุ้ยบ้านด่าน. (2557). องค์การแห่งการเรียนรู้. วารสารการศึกษาพยาบาล, 10 (3), 13-17.
- วิจิต ชาติเพชร. (2012). วิสาหกิจชุมชน. สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์:
<https://www.gotoknow.org/posts/1224390000000>

- ศรณรินทร์ สนุติกโร. (2559). องค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย. นครปฐม
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 10(4), 45-57
- เสาวภาคณ์ เขาวนะสิริธรรม. (2560). การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยชุมชนเมืองแห่งกรุงเทพมหานคร. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต "ไม่ได้ตีพิมพ์"). มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, กรุงเทพมหานคร
- อนุภูล ปิลวาสน์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ของประกอบการท่องเที่ยวและบริการ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 5(2), 15-27.
- อารีรัตน์ ฤกษ์งาม. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต "ไม่ได้ตีพิมพ์"). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด
- E-portfolio. (2555). องค์การแห่งการเรียนรู้ (LO). สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์: <https://sites.google.com/site/winaik103263-611/xngkhkr-haeng-kar-reiyn-ru-lo>
- Senge,P.M. (1990). The fifth discipline :*Theart andpracticeof the learningorganization*. London: CenturyPress.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ
เรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย (2) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม โดยผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับและขอรับรองว่าจะนำไปใช้เฉพาะประกอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเท่านั้น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ทั้งนี้ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน บุคคลอื่น ๆ และหน่วยงาน แต่ประการใด ผู้ทำการวิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล รวม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย รวม 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อ้อย รวม 1 ข้อ

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

(นางสาววิยะดา ต้นยะ)

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ซึ่งตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 30 ปี 2) 30 - 40 ปี
 3) 41 - 50 ปี 4) 51 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2) ปริญญาตรี
 3) สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ในการทำงาน 1) 1 - 3 ปี
 2) 4 - 6 ปี
 3) 7 - 9 ปี
 4) 10 ปี ขึ้นไป
5. รายได้ต่อเดือน 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท
 2) 10,001 - 20,000 บาท
 3) 20,001 - 30,000 บาท
 4) 30,001 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตัวย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่อตัวย มีลักษณะสอดคล้องกับระดับความคิดเห็นใดมากที่สุด โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ระดับของความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ ที่	องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้	ระดับของความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
วินัยประการที่ 1 ความรอบรู้แห่งตน						
1	กลุ่มของท่าน จัดให้มีประชุม อบรมให้กับสมาชิก กลุ่มเพื่อให้มีความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ					
2	กลุ่มของท่านจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
3	กลุ่มของท่านจัดให้มีการปรับเปลี่ยนองค์การ โดยจัด เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
4	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการแสวงหาโอกาส ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเรียนรู้อยู่ สม่ำเสมอ					
5	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำความรู้ที่ได้รับ จากการประชุม ฝึกอบรม หรือการสัมมนาต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
วินัยประการที่ 2 แบบแผนความคิดอ่าน						
6	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีอุดมการณ์อย่างมุ่งมั่น ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ					
7	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถปรับวิธีการทำงาน ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของกลุ่มได้					
8	สมาชิกในกลุ่มของท่านได้รับการส่งเสริมให้ สร้างสรรค์ผลงานหรือ โครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
9	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวบรวมแนวคิด อย่างเป็นระบบและทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้					
10	สมาชิกในกลุ่มของท่านมีการนำปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมาวิเคราะห์และหาทาง เลือกที่ดีกว่าเดิม					

ข้อ ที่	องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้	ระดับของความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
วินัยประการที่ 3 วิสัยทัศน์ร่วม						
11	กลุ่มของท่านเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน					
12	กลุ่มของท่าน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศการทำงาน ร่วมกันอย่างมีความสุข					
13	สมาชิกในกลุ่มของท่าน ได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนและกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ					
14	กลุ่มของท่านสร้างความตระหนักให้บุคลากรเชื่อว่า ความสำเร็จขององค์การ คือความสำเร็จของทุกคน ร่วมกัน					
15	กลุ่มของท่านส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้					
วินัยประการที่ 4 การเรียนรู้ของทีม						
16	สมาชิกในหน่วยงานของท่านจัดให้มีการทำงาน เป็นทีม เพื่อถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน					
17	สมาชิกในกลุ่มของท่าน สามารถรวมพลังกัน แก้ปัญหาและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการ ทำงานร่วมกัน					
18	สมาชิกในกลุ่มของท่านจัดให้มีการรวมตัวกันเป็น กลุ่ม/ทีม เพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด					
19	กลุ่มของท่านจัดให้มีการพบปะและแลกเปลี่ยน ความรู้การทำงานอย่างเป็นระบบ					
20	สมาชิกในกลุ่มของท่านเคยได้รับการอบรมและ เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม					

ข้อ ที่	องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้	ระดับของความคิดเห็น								
		5	4	3	2	1				
วินัยประการที่ 5 การคิดอย่างเป็นระบบ										
21	สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถนำความรู้ในภารกิจหลักของกลุ่มมาใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี									
22	สมาชิกในกลุ่มของท่านสามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามสาเหตุของปัญหา									
23	กลุ่มของท่านส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งความคิดและการปฏิบัติ									
24	กลุ่มของท่านมีการวางระบบการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างมีวิจารณญาณ									
25	กลุ่มของท่านจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์									

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ในทัศนะของท่านลงในช่องว่างท้ายข้อความต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ภายในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไคร้ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาววิยะดา ต้นยะ
วัน เดือน ปีเกิด	7 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปี พ.ศ. 2559
สถานที่ทำงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน

